

[J. S. Foget.]

at der blev givet en Chance for at rette det op til dem, der før ingen Muligheder har haft derfor. Det ser jo ud til, at Forholdene for Landbruget kan komme til at ligge noget lysere i Fremtiden, end de ligger i Øjeblikket, selv om denne Lysning fra visse Sider efter min Opfattelse overvurderes; og naar dette er Tilfældet, mener jeg, man burde tage et skyldigt menneskeligt Hensyn til de Folk, som har kæmpet sig gennem disse Aar, og gennemføre en Fredlysning for deres Vedkommende, saa de fik Lejlighed til at forsøge igen.

Jeg vil, som sagt, tilslutte mig Lovforslaget, selv om jeg for visse Enkeltheds Vedkommende havde ønsket det anderledes. Jeg er klar over, at det ikke kan hjælpe at debattere det nu, og jeg vil derfor allerede nu erklære, at jeg agter at stemme for Lovforslaget ved tredje Behandling.

Indenrigsministeren (*Knud Kristensen*):

Jeg takker for den venlige Modtagelse af Lovforslaget og skal gøre nogle enkelte Bemærkninger til de fremsatte Udtalelser.

Det ærede Medlem Hr. Rahbek spurgte mig, om jeg kunde give Tilslutning til 3die Stykke i Folketingsudvalgets Betænkning. Jeg kan dertil sige, som jeg har svaret i Folketinget, at det var efter Aftale med mig, at man skrev saadan i Betænkningen, og at jeg fuldt ud kan tiltræde den Henstilling, der er rettet, hvilket jeg gerne vil bekræfte her i det høje Landsting. Jeg skal tilføje, at jeg ønsker ikke at opretholde denne Lovgivning længere, end der er Nødvendighed for den. Naar jeg har foretaget en Tidsbegrænsning, hvad der udtrykkes ikke blot i Lovforslagets Titel, men ogsaa i dets Tekst, er det netop, dels fordi det drejer sig om et Forsøg, dels for at tilkendegive, at det er et Lovforslag, som jeg kun fremsætter netop under Hensyn til den Situation, vi staar i, og den Pengerigelighed, som jeg ved Forelæggelsen omtalte.

I denne Forbindelse vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. J. S. Foget, at naar jeg tog et andet Standpunkt for et Aar siden, hvilket jeg villig skal indrømme, var det, fordi Forholdene dengang var andre. Jeg staar i Dag som Indenrigsminister, det vilde jeg næppe heller have indvilliget i for et Aar siden, da Forholdene var helt anderledes. Jeg mener i det hele taget, at den Situation, vi staar i, gør det paa-krævet, at vi tager Stilling til Problemerne under Hensyn til de Forhold, vi lever under, og ser noget væk fra Tilstandene i vort Samfund, som de var tidligere. De,

der staar bag ved den nuværende Regering, har jo netop sagt til hinanden og til Offentligheden, at det ikke skulde være Synspunkterne under almindelige Forhold, der skulde være afgørende for Regeringens Politik, men derimod de Synspunkter, som under denne ekstraordinære Situation baade i økonomisk og anden Henseende maa anlægges.

Med Hensyn til det ærede Medlem Hr. Rahbeks Bemærkning om, at § 1, 3die Stykke, skulde være uklart, finder jeg ikke, han har Ret deri. Jeg synes, det staar tydeligt og klart, at „ved Ejendommens Laanegrænse forstaaes 90 pCt., for Landbrugsejendomme“ — her kommer ganske vist nogle Bestemmelser om, hvilke Ejendomme det er, man betegner som Landbrugsejendomme; det er fastlagt i den Lov, som Paragraffen omtaler — „100 pCt.“. Det synes jeg ærligt talt er temmelig klart.

Det ærede Medlem Hr. Lange mente ikke, at Stigning i Ejendomspriserne var en Ulykke, og det vil jeg give ham Ret i, saa vidt som det er en naturlig Stigning i Priserne, enten fordi Rentabilitetsmulighederne er bedre, eller fordi der er en almindelig Velstand i Befolkningen, eller fordi der er en almindelig Prisstigning for alle Ting, som gør, at ogsaa Ejendomspriserne maa stige. Men det, der er det uheldige — og jeg forstaaer, at det ærede Medlem var enig med mig i dette —, er en pludselig Prisstigning under ganske særlige Forhold, som ikke kan tænkes at fortsætte, men hvor man tværtimod maa forudse, at Tilstandene vil blive afløst af andre Tilstande. Det gaar, naar Konjunkturerne vender, ud over de Folk, som er kommet til Ejendommene, dem, der har truffet Dispositioner under de stigende Konjunkturer, og bliver det modsatte af en Lykke, nemlig en Ulykke, baade for vedkommende og — hvis det gaar ud over mange — for det Samfund, som de er Medlemmer af, idet Samfundet, som det har vist sig, maa bringe store Ofre, for at Omslaget ikke skal ramme alt for haardt.

Det ærede Medlem bemærkede, at man alligevel ikke kan undgaa Gæld, og jeg forstaaer det ærede Medlem saadan, at han egentlig vilde foretrække den pantsikrede Gæld fremfor den løse Gæld. For det første vil jeg nu sige, at jeg tror, man vil være mere forsigtig med at laane Penge ud, naar de ikke er pantsikret, og derigennem holdes Gældsbyrden og Prisstigningen nede, tror jeg. Men desuden forekommer det mig, at der er den Fordel ved løs Gæld fremfor pantsikret Gæld, at hvis en Mand har faaet